

igennem — selvfølgelig — to Punkter, som jeg maaske tør kalde de ømme Punkter paa indværende Finanslov. Det ene var det, hvormed han sluttede, nemlig Laanet til Neksø Havn. Jeg fik det Indtryk af hans Udtalelser, at de ikke vare alt for venlige over for dette Laans Bevilgelse, men paa den anden Side beroligede det mig meget, og maa jeg takke ham for, at han dog ikke gik videre end til, at denne Sag skulde blive Genstand for en grundig og alvorlig Overvejelse i Udvalget. Der er altsaa ikke fra det ærede Medlems Side udtalt noget bestemt i saa Henseende, og ogsaa her vil jeg gerne sige et venligt Ord til Fordel for dette Laan. Jeg tror ikke, at jeg behøver at fordybe mig synderlig i dette Spørgsmaal, da vi have hørt den højtærede Indenrigsminister udtale sin Overbevisning om, at efter alle de Beregninger, der foreligge, maa han antage, om end ikke med Sikkerhed, at dette Laan ikke vil forvolde Statskassen noget pekuniært Tab. Men selv om disse Beregninger nu ikke skulde vise sig fuldt ud gyldige, saa kan det jo ikke nægtes, at her befinde vi os paa et noget andet Stadium, end vi tidligere have været paa ved Laanbevillinger til de bornholmske Havne. Dette er langtfra at være alene et specifikt bornholmsk Anliggende, det har sin store Interesse for Skibsfarten i dens Helhed, og det har en helt anden Interesse at faa en Tilflugtshavn og en haardt tiltrængt Tilflugtshavn paa Østersøfarten end det, at en enkelt Kommune paa Bornholm faar sit Havnevæsen forbedret. Jeg vil derfor lige saa gerne, som jeg slutter mig til det ærede 4de kongevalgte Medlem i hans Udtalelser om, at Spørgsmaalet bør underkastes en grundig Overvejelse, udtale Haabet om, at denne Overvejelse maa føre til et for Havneanlægget gunstigt Resultat.

Det andet ømme Punkt, som jeg gerne vilde gøre et Par Bemærkninger til, er selvfølgelig Bevillingen af 200,000 Kr. til en Forøgelse af Statstilskuddet i Henhold til Alderdomsunderstøttelsesloven. Jeg er fuldstændig enig, og jeg antager med Sikkerhed, at ogsaa hele dette Tings Flertal — særlig efter at vi have hørt saavel den højtærede Konseilspræsident og Finansminister som den højtærede Indenrigsminister udtale sig i den Retning — er enigt med det ærede kongevalgte Medlem (Steffensen) i, at vi ikke kunne bevilge dette Beløb paa Finansloven; det maa stryges. Det er saa udførlig udviklet baade af det ærede kongevalgte Medlem og af den højtærede Konseilspræsident og

Indenrigsministeren, at jeg ikke behøver at rekapitulere de fuldstændig slaaende Grunde, som fra deres Side ere anførte imod her at vedtage denne Bevilling. Men saa enig jeg er i, at vi ikke kunne gaa med til denne Bevilling paa Finansloven, saa meget beklager jeg af Hensyn til de haardt bebyrdede Kommuner, at der ikke kan gives dem den Hjælp, som de med nogenlunde Sikkerhed gøre Regning paa, da det dog med mere eller mindre Sandsynlighed kan siges at have været den egentlige Forudsætning ved Vedtagelsen af Alderdomsunderstøttelsesloven, at Staten skulde bidrage Halvdelen af de Udgifter, den foranledigede for Kommunerne. Det er jo sikkert, at Kommunerne ere meget stærkt bebyrdede; det er der ingen, der nægter. Det er ogsaa sikkert, at Konjunkturerne ere saaledes, at navnlig for Landbrugets Vedkommende enhver Forøgelse af Udgifterne falder haardt. Nu er det jo ganske vist saa, at af de meget interessante statistiske Oplysninger, som den ærede Indenrigsminister i Dag har givet os, fremgaar det, at i Virkeligheden er det saa langt fra, at Alderdomsunderstøttelsesloven har bevirket noget Tab for Landkommunerne, at disse endogsaa efter de meddelte Beregninger tværtimod have vundet ikke lidt, at de ligefrem have faaet en stor Gevinst. Hertil maa jeg dog tillade mig at gøre en enkelt Bemærkning. For det første er det jo meget ubestemt, med hvilken Procent man kan regne, at Fattigudgifterne vilde være stegne, hvis der ikke var kommet nogen Alderdomsunderstøttelseslov. Den ærede Minister nævnte som det almindelige efter de foregaaende Aar 3 pCt., men han vilde gaa Middelvejen og sætte Stigningen til 1½ pCt. Men selv det turde være en meget tvivlsom Procentangivelse. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa, at det er jo muligt og efter min Mening slet ikke umuligt, at Udgifterne til Fattigvæsenet vilde være faldne og ikke stegne, selv om vi ikke havde faaet Alderdomsunderstøttelsesloven, og jeg skal i denne Henseende henvise til tre Momenter. Det ene er det saa bekendte, at Arbejdsfolk og Folk, der sidde i smaa Kaar, aldrig have haft mere glimrende Lønningsvilkaar end dem, de nu leve under, samtidig med at deres Fornødenheder stadig ere faldne i Pris, endogsaa med indtil 100 pCt. Det er et Moment, der ikke kan være ganske uden Indflydelse paa, hvorledes Fattigbyrden vilde have stillet sig. Men dertil kommer endnu endnu et Par andre Momenter, hvis Indflydelse ikke akkurat kan beregnes,